

Kitabu cha Danieli - Nambari Saba

Wafalme Saba

Jeff Pippenger

2023-12-02

Ngurumo saba zinawakilisha historia kuanzia mwaka 1798 hadi tarehe 22 Oktoba 1844. Historia hiyo iliwakilishwa kwa mfano na wafalme saba wa mwisho wa Ufalme wa Yuda, kuanzia Manase mwaka 677 KK hadi Sedekia mwaka 586 KK.

Katika mistari takatifu ya matengenezo, sifa ya kutiwa nguvu kwa malaika wa kwanza ni ishara inayotambulisha jambo lililo la ulimwengu mzima. Mnamo Agosti 11, 1840, ujumbe wa malaika wa kwanza ulitiwa nguvu na ujumbe huo kisha ukapelekwa katika kila kituo cha misheni ulimwenguni kote.

"Harakati ya Adventi ya 1840-44 ilikuwa dhihirisho tukufu la nguvu za Mungu; ujumbe wa malaika wa kwanza ulifikishwa katika kila kituo cha kimisionari ulimwenguni." Pambano Kuu, 611.

Kwa kinabii wakati huo, malaika wa Ufunuo kumi alishuka akaweka mguu mmoja juu ya nchi na mwingine juu ya bahari. Dada White alitambua hilo kama ishara ya kuenea kwa ujumbe kote ulimwenguni.

Msimamo wa malaika, akiwa na mguu mmoja juu ya bahari na mwingine juu ya nchi kavu, unaashiria upana mkubwa wa utangazaji wa ujumbe huo. Ujumbe huo utavuka maji mapana na kutangazwa katika nchi nyingine, hata kote ulimwenguni. Komentari ya Biblia ya Waadventista Wasabato, juzuu ya 7, 971.

Tangazo la amri ya kwanza la Cyrus lilikuwa amri ya ulimwenguni kote.

Ikawa katika mwaka wa kwanza wa Koreshi mfalme wa Uajemi, ili neno la Bwana alilolinena kwa kinywa cha Yeremia litimizwe, Bwana akachochea roho ya Koreshi mfalme wa Uajemi, hata akatoa tangazo katika ufalme wake wote, tena akaliandika, kusema, Hivi asema Koreshi mfalme wa Uajemi, Bwana Mungu wa mbinguni amenipa falme zote za dunia; naye ameniamuru nimjengee nyumba huko Yerusalemu iliyoko Yuda. Ni nani aliye miongoni mwenu wa watu wake wote? Mungu wake awe pamoja naye, na apande aende Yerusalemu iliyoko Yuda, akajenge nyumba ya Bwana Mungu wa Israeli, (yeye ndiye Mungu,) iliyoko Yerusalemu. Na kila atakayebaki mahali popote akaapo, watu wa mahali pake wamsaidie kwa fedha, na kwa dhahabu, na kwa mali, na kwa wanyama, pamoja na sadaka ya hiari kwa ajili ya nyumba ya Mungu iliyoko Yerusalemu. Ndipo wakaondoka vichwa vya mababa wa Yuda na Benyamini, na makuhani, na Walawi, pamoja na wote ambao Mungu alichocha roho zao, ili wapande kwenda kuijenga nyumba ya Bwana iliyoko Yerusalemu. Ezra 1:1-4.

Kama vile malaika wa kwanza alipelekwa katika kila kituo cha misheni duniani tarehe 11 Agosti 1840, Koreshi anajitambulisha kuwa mfalme wa 'falme zote za duniani' anapotangaza amri ya kwanza. Kushuka kwa malaika wa Ufunuo kumi, yule malaika ambaye Dada White anamtambua

kuwa 'si mwingine bali Yesu Kristo mwenyewe,' kuna sifa zilezile za kinabii kama malaika mwenye nguvu wa Ufunuo kumi na nane. Dada White anabainisha kwamba kusudi la malaika wa kwanza lilikuwa sawa na kusudi la malaika wa Ufunuo kumi na nane.

"Yesu alimuagiza malaika mwenye nguvu kushuka na kuwaonya wakazi wa dunia kujiandaa kwa kuja kwake kwa mara ya pili. Malaika alipoondoka kutoka katika uwepo wa Yesu mbinguni, nuru yenye kung'aa sana na ya utukufu ilitangulia mbele yake. Niliambiwa kwamba utume wake ulikuwa kuuangazia dunia kwa utukufu wake na kumwonya mwanadamu juu ya ghadhabu ya Mungu inayokuja." Maandishi ya Mapema, 245.

Kutia nguvu kwa malaika wa kwanza ni ishara inayosisitiza kipengele cha ulimwenguni kote. Ujumbe wa kwanza katika wakati wa Kristo ulitiwa nguvu katika ubatizo wa Kristo. Maandiko yanaonyesha kwamba Israeli yote ilienda jangwani kusikia ujumbe wa Yohana.

Ndipo Yerusalemu, na Uyahudi wote, na nchi yote ya kandokando ya Yordani, walimwendea; wakabatizwa naye katika mto Yordani, wakiungama dhambi zao. Mathayo 3:5, 6.

Huduma ya Kristo ilielekezwa kwa Israeli ya kale, na kwa maana hiyo ya kinabii ulimwengu mzima ulivutwa kwenda Mto Yordani, mahali pa ubatizo wa Kristo. Hata hivyo, tendo la ubatizo, na kile lilichowakilisha wakati Kristo alipobatizwa, lilielekezwa kwa ulimwengu mzima.

Jina Jehoiakim linamaanisha "Mungu atainuka", na katika ubatizo wa Kristo, Yohana alipomwinua Kristo kutoka majini, ishara ya "kuinuka" kutoka kaburi la maji ikawa sehemu ya uwezeshaji huo. Katika mistari minne ya kwanza ya Ezra tuliyokwisha kunukuu, mstari wa tano unabainisha mwikio wa wale walioisikia amri kwa maneno haya, "Ndipo wakainuka wakuu wa mababa wa Yuda na Benjamin, na makuhani, na Walawi, pamoja na wote ambao roho zao Mungu alikuwa amewaamsha, ili wapande kwenda kuijenga nyumba ya Bwana iliyoko Yerusalemu." Ujumbe wa kwanza unapopewa nguvu, kunakuwa na kuinuka, kama kunavyowakilishwa na jina la Jehoiakim.

Tarehe 11 Septemba 2001, ujumbe wa kwanza wa harakati yenye nguvu ya malaika wa tatu ulipewa nguvu kama ilivyofananishwa na kupewa nguvu kwa ujumbe wa kwanza wa harakati yenye nguvu ya malaika wa kwanza. Dada White anatoa maoni kuhusu uharibifu wa Minara Pacha siku hiyo.

"Sasa inasemekana kwamba nimetamka kuwa New York itafagiliwa na wimbi kubwa la bahari? Hili sijawahi kulisema. Nimesema, nilipokuwa nikiangalia majengo makubwa yanayojengwa huko, ghorofa juu ya ghorofa, 'Ni matukio ya kutisha kiasi gani yatakayotokea Bwana atakapoinuka kuitikisa dunia kwa kutisha sana! Ndipo maneno ya Ufunuo 18:1-3 yatatimia.' Sura nzima ya kumi na nane ya Ufunuo ni onyo la yale yanayokuja juu ya dunia. Lakini sina nuru mahususi kuhusu yatakayoupata New York, ila najua kwamba siku moja majengo makubwa yaliyoko huko yataangushwa kwa kugeuzwa na kupinduliwa na nguvu ya Mungu. Kwa nuru niliyopewa, najua kwamba uharibifu umo duniani. Neno moja kutoka kwa Bwana, mguso mmoja wa nguvu zake kuu, na majengo haya makubwa yataanguka. Matukio yatajitokeza, yenye kutisha kuliko tuwezavyo kufikiria." Review and Herald, Julai 5, 1906.

Katika kutiwa nguvu kwa ujumbe wa kwanza katika historia ya wale mia na arobaini na nne elfu, Bwana "alijiinua" ili "kutikisisha sana dunia". Jina la Jehoiakim linaashiria kutiwa nguvu kwa ujumbe wa kwanza. Tarehe 11 Agosti, 1840, Bwana alisimama kutoka katika kiti chake cha enzi, akashuka duniani na kusimama juu ya nchi na bahari. Kwa amri ya kwanza ya Cyrus, waaminifu walisimama. Jehoiakim ni ishara si tu ya kuwasili kwa malaika wa kwanza, bali pia anawakilisha kutiwa nguvu kwa malaika wa kwanza.

Yehoyakimu anawakilisha wa kwanza miongoni mwa wafalme watatu wa mwisho, lakini pia anawakilisha wa tano miongoni mwa wafalme saba waliosababisha uharibifu wa Yerusalemu. Majina ya hao wafalme saba yanaeleza mengi sana. Wafalme hao saba walikuwa Manase, Amoni, Yosia, Yehoahazi, Yehoyakimu, Yehoyakini na Sedekia.

Katika historia ya wafuasi wa Miller, Manase anawakilisha wakati wa mwisho, mwaka 1798. Jina Manase linamaanisha "kusababisha kusahau," na ni mwaka 1798 ndipo kahaba wa Tiro anasahauliwa kwa miaka sabini. Manase alikuwa mmoja wa wafalme waovu sana, na ana sifa za kinabii zinazopaswa kuzingatiwa.

Wafalme saba wa mwisho wa Yuda wanawakilisha historia ya ngurumo saba kuanzia 1798 hadi Oktoba 22, 1844. Manase alikuwa wa kwanza kati ya wale wafalme saba, na kama mfalme wa kwanza kati ya saba, alikuwa mfano wa Sedekia, wa mwisho wa wale wafalme saba. Yesu daima huhusisha mwisho na mwanzo. Sedekia, mfalme wa mwisho kati ya wale saba, alipelekwa matekani, katika utumwa wa Babeli. Mfalme wa kwanza kati ya wale saba wa mwisho naye pia alipelekwa matekani Babeli, akiwa mfano wa kupelekwa kwa mfalme wa mwisho matekani Babeli.

Na Bwana akanena na Manase, na watu wake; lakini hawakusikiliza. Kwa hiyo Bwana akawaletea juu yao majemadari wa jeshi la mfalme wa Ashuru, wakamkamata Manase kati ya miiba, wakamfunga kwa pingu, wakampeleka Babeli. Naye alipokuwa katika taabu, akamwomba Bwana Mungu wake, akajinyenyekesha mno mbele za Mungu wa baba zake, akaomba kwake; naye Bwana akasikiliza, akasikia dua yake, akamrudisha tena Yerusalemu katika ufalme wake. Ndipo Manase akajua ya kwamba Bwana ndiye Mungu. 2 Nyakati 33:10-13.

Uzoefu wa Manase wa kutambua kwamba Bwana ndiye Mungu ulitimia kwa kuondolewa katika ufalme wake, kisha kurejeshwa katika ufalme wake. Nebukadneza, kama ilivyokuwa kwa Manase, alikuja kumjua Bwana alipoondolewa katika ufalme wake na baadaye akarejeshwa.

Na mwishoni mwa zile siku mimi Nebukadneza niliinua macho yangu mbinguni, na akili yangu ikanirudia, nikambariki Aliye Juu Sana, nikamsifu na kumheshimu yeye aishiye milele, ambaye mamlaka yake ni ya milele, na ufalme wake ni wa kizazi hata kizazi; na wakaaji wote wa dunia huhesabiwa kuwa si kitu; naye hutenda sawasawa na mapenzi yake katika jeshi la mbinguni, na miongoni mwa wakaaji wa dunia; wala hakuna awezaye kuzuia mkono wake, au kumwambia, Unafanya nini? Wakati huohuo akili yangu ikanirudia; na kwa ajili ya utukufu wa ufalme wangu, heshima yangu na adhama yangu zikanirudia; na washauri wangu na wakuu wangu wakanitafuta; nami nikathibitishwa katika ufalme wangu, na adhama kuu ikazidishwa

juu yangu. Sasa mimi Nebukadneza namhimidi na kumtukuza na kumheshimu Mfalme wa mbinguni, ambaye kazi zake zote ni kweli, na njia zake ni za haki; na wale waendao kwa kiburi aweza kuwashusha. Danieli 4:34-37.

Yaliyompata Manase yalimpata Nebukadneza. Manase anawakilisha "wakati wa mwisho" katika historia ya wafalme watatu wa mwisho wa Yuda, na kuwadia kwa unabii wa miaka sabini ya utekwa. Nebukadneza anawakilisha "wakati wa mwisho" katika historia ya zile amri tatu, kama vile mwaka 1798 ulikuwa "wakati wa mwisho" katika historia ya ngurumo saba. Katika aya zilizozitakiwa hivi punde, akili za Nebukadneza zilirudi kwake "mwishoni mwa zile siku." "Mwisho wa zile siku" pia umetajwa katika Danieli sura ya kumi na mbili.

Lakini wewe, enenda zako hata wakati wa mwisho; kwa maana utapumzika, nawe utasimama katika kura yako, mwisho wa siku. Danieli 12:13.

"Mwisho wa siku" katika sura ya kumi na mbili ya Danieli ni "wakati wa mwisho", kwa kuwa Danieli aliambiwa aende "hadi mwisho utakapofika." Wakati huo Danieli "atasimama katika fungu lake." "Kusimama katika fungu lake" kunamaanisha kutimiza kusudi lake, jambo ambalo Danieli alilitimiza wakati kitabu chake kilipofunguliwa mwisho wa siku, ambao ndio "wakati wa mwisho." Wakati huo kutakuwa na "ongezeko la maarifa" ambalo wenye hekima watalielewa. Mwisho wa siku za Nebukadneza, "ufahamu" wake ulimrudia.

"Wakati Mungu anapompa mtu kazi maalum ya kufanya, anapaswa kusimama katika nafasi yake na mahali pake kama alivyofanya Danieli, tayari kuitikia mwito wa Mungu, tayari kutimiza kusudi Lake." Manuscript Releases, juzuu ya 6, 108.

Manase anawakilisha "wakati wa mwisho" katika historia ya wafalme watatu wa mwisho wa Yuda, Nebukadneza anawakilisha "wakati wa mwisho" katika amri tatu. Manase alifuatwa na mwanawe Amoni.

Amon maana yake ni "mafunzo" na unawakilisha kipindi ambacho kulikuwa na "ongezeko la maarifa" ambalo lingewafundisha "wenye hekima" kuhusu ujumbe uliokuwa umeondolewa muhuri. Amon kisha akafuatwa na Josiah, mfalme wa pekee kati ya wale saba ambaye ana historia ya kinabii nzuri kiasi, ingawa iliyochangamani.

Yosia maana yake ni 'msingi wa Mungu', na anawakilisha kuwekwa misingi ya kweli zilizokuwa zimeondolewa muhuri katika 'wakati wa mwisho'. Kuongezeka kwa maarifa, kunakowakilishwa na Amon, kuliunganishwa na William Miller, kwa mwongozo wa Gabrieli na malaika wengine watakatifu. Kazi ya Miller inawakilishwa na jina Yosia, kwa maana ndiye aliweka misingi ya harakati hiyo. Kuna mengi zaidi ya kubainisha kuhusu Yosia, lakini tutahamia kwa mwanawe Yehoahazi.

Yehoahazi alikuwa na miaka ishirini na mitatu alipoanza kutawala; akatawala miezi mitatu katika Yerusalemu. Na jina la mama yake lilikuwa Hamutali, binti Yeremia wa Libna. Akafanya yaliyo maovu machoni pa Bwana, sawasawa na yote waliyo yafanya baba zake. Farao Neko akamfunga huko Ribla katika nchi ya Hamathi, asitawale katika Yerusalemu; akaweka juu ya nchi hiyo kodi ya talanta mia za fedha, na talanta moja ya dhahabu. Naye

Farao Neko akamfanya Eliakimu mwana wa Yosia kuwa mfalme mahali pa Yosia babaye, akageuza jina lake na kumwita Yehoyakimu, akamtwa Yehoahazi; naye akaenda Misri, akafa huko. 2 Wafalme 23:31-34.

Jehoahaz maana yake ni "Yehova ameshika", naye alishikwa na Pharaohnecho. Jehoahaz, mwana wa Yosia, alishikwa na Pharaohnechoh na akachukuliwa nafasi yake na kaka yake Eliakim, ambaye maana yake ni "Mungu wa kuinua". Pharaohnechoh kisha akabadilisha jina la Eliakim kuwa Jehoiakim, maana yake "Mungu atainuka". Mabadiliko ya jina ni ishara ya uhusiano wa agano, na wakati wa kutiwa nguvu kwa ujumbe wa kwanza, Mungu anaingia katika agano na watu, huku wakati huohuo akipita kando ya watu wa agano wa zamani.

Tarehe 11 Agosti 1840, Dola la Uthmani, ambalo lilikuwa limewakilishwa na pepo nne zilizokuwa zimeachiliwa kwa miaka mia tatu na tisini na moja na siku kumi na tano, zilizuiliwa, au kama Yehoahazi anavyomaanisha, "zilikamatwa". Wakati huohuo, Eliakimu alifanywa mfalme na jina lake likabadilishwa kuwa Yehoyakimu, maana yake "Mungu atainuka". Yehoyakimu alifuatwa na mwanawe Yehoyakini, ambaye ana majina matatu katika Maandiko.

Jina Jehoiachin linamaanisha "Bwana atanzisha na kuimarisha". Alikuwa mwana wa Jehoiakim, naye anaashiria kuwasili kwa malaika wa pili katika msimu wa machipuko wa mwaka 1844, wakati Mungu "alianzisha na kuimarisha" pembe mpya, ya kweli, ya Kiprotestanti. Ujumbe wa malaika wa pili ulipewa nguvu na ujumbe wa Kilio cha Usiku wa Manane, na Jeconiah na Coniah yanamaanisha "Mungu ataimarisha". Majina hayo matatu, kila moja likiwa na maana ileile, yanawakilisha kuunganishwa kwa Kilio cha Usiku wa Manane na ujumbe wa malaika wa pili. Ni katika kumiminwa kwa mwisho kwa Roho Mtakatifu wakati wa Kilio Kikuu ambapo elfu mia moja arobaini na nne wanatiwa muhuri. Kutiwa muhuri kwa elfu mia moja arobaini na nne kulionyeshwa kwa mfano katika Kilio cha Usiku wa Manane cha harakati za Wamillerite, na Jehoiachin, anayelitwa pia Jeconiah na Coniah, ni ishara ya kutiwa muhuri.

Kwa hakika kama niishivyo, asema Bwana, ijapokuwa Konia mwana wa Yehoyakimu mfalme wa Yuda angekuwa pete ya muhuri juu ya mkono wangu wa kuume, hata hivyo ningekung'oa kutoka hapo; nami nitakutia mikononi mwa wale wanaoutafuta uhai wako, na mikononi mwa wale unaowaogopa, yaani mikononi mwa Nebukadreza mfalme wa Babeli, na mikononi mwa Wakaldayo. Nami nitakutupa nje, wewe na mama yako aliyekuzaa, kwenda nchi nyingine, ambayo hamkuzaliwa; na huko mtakufa. Lakini katika nchi ambayo wanatamani kurejea, huko hawatarejea. Je, mtu huyu Konia ni sanamu iliyovunjika na inayodharauliwa? Je, ni chombo kisichopendeza? Mbona wametupwa nje, yeye na uzao wake, na kutupwa katika nchi wasiyoiujua? Ee nchi, nchi, nchi, lisikie neno la Bwana. Yereemia 22:24-29.

Jehoiachin, Jeconiah na Coniah wanawakilisha wakati wa kutiwa muhuri, wakati ambapo malaika wa pili anaandamana na ujumbe wa Mwito wa Usiku wa Manane. Yeye anawakilisha wakati wa kutiwa muhuri wa wapumbavu. Mfalme mwovu anawakilisha wale ambao ni wanawali wapumbavu wa Laodikia ambao katika wakati wa kutiwa muhuri wamekusudiwa kupokea chapa ya mnyama kwa kuwa wametapikwa milele kutoka kinywani mwa Bwana.

Pete ya muhuri iliyoko katika mkono wa kuume wa Mungu ni muhuri Wake, na wale waliotapikwa kutoka kinywani mwa Bwana wakati wa kutiwa muhuri kwa mia moja arobaini na nne elfu wanapinganishwa na Zerubabel, yule mtu aliyekuwa na timazi la "mara saba" mkononi mwake.

Nena na Zerubabeli, liwali wa Yuda, ukisema, Nitatikisa mbingu na nchi; nami nitapindua enzi za falme, nami nitaangamiza nguvu za falme za mataifa; nami nitapindua magari ya vita, na wale wapandao humo; na farasi na wapanda farasi wao wataanguka, kila mmoja kwa upanga wa ndugu yake. Katika siku hiyo, asema Bwana wa majeshi, nitakutwaa wewe, Ee Zerubabeli, mtumishi wangu, mwana wa Shealtiel, asema Bwana, nami nitakufanya kuwa kama pete ya muhuri; kwa maana nimekuchagua, asema Bwana wa majeshi. Hagai 2:21-23.

"Jiwe la kujikwaa" ambalo ni "mara saba" ndilo "kamba ya kupimia wima" mkononi mwa Zerubbabel, naye anawakilishwa kama "muhuri" ambao Mungu hutumia kuwatia muhuri wale elfu mia arobaini na nne. Muhuri, au "ishara", huwekwa juu ya wale wanao "kuugua na kulia" kwa ajili ya machukizo yanayotendwa huko Jerusalem. Kuugua na kulia hutambulisha uzoefu wa wale waliotiwa muhuri, na kusaini na kulia ni ishara ya mwitikio wao wa ndani kwa tiba ya "mara saba". Ni ungamo la dhambi zao na dhambi za baba zao. Ni kukiri kwamba hawakuwa wakitembea na Mungu na kwamba Mungu hakuwa akitembea pamoja nao tangu masikitiko ya Julai 18, 2020. Ni jaribio lililoshindwa mwaka 1863, katika kipindi ambacho Philadelphia ilikuwa ikihamia Laodicea. Liliashiria kipindi ambacho wale wanaowakilishwa na Coniah wanathibitishwa milele kama wanawali wapumbavu wa Laodicea, na wale wanaowakilishwa na Zerubbabel wanathibitishwa milele kama wanawali wenye hekima wa Philadelphia.

Jehoichin alifuatiwa na Zedekiah, wa mwisho wa wafalme saba. Kama vile Manasseh alivyowakilisha mwaka 1798, na "wakati wa mwisho," Zedekiah lazima awakilishe tarehe 22 Oktoba, 1844, wakati maono yangesema, wala yasadanganye. Zedekiah ni jina lililoundwa kwa muungano wa maneno mawili ya Kiebrania. Neno moja ni "Jehovah," nalo limeunganishwa na neno linalotafsiriwa katika Danieli sura ya nane, aya ya kumi na nne kama "kutakaswa." Zedekiah maana yake ni kutakaswa kwa hekalu la Mungu, ambacho kilianza tarehe 22 Oktoba, 1844.

Wafalme saba wa mwisho wa Yuda wanawakilisha historia ya hatua kwa hatua kuanzia 1798 hadi tarehe 22 Oktoba 1844. Jehoiakim ni ishara ya tarehe 11 Agosti 1840, ambayo nayo inawakilisha tarehe 11 Septemba 2001. Yeye ni ishara ya kutiwa nguvu kwa ujumbe wa malaika wa kwanza, na anatambulishwa katika aya ya kwanza ya sura ya kwanza ya Danieli. Hivyo, mazingira na muktadha wa sura ya kwanza ya Danieli ni kutiwa nguvu kwa ujumbe wa malaika wa kwanza, kama inavyowakilishwa katika Ufunuo sura ya kumi. Katika Ufunuo sura ya kumi Kristo alishuka akiwa na kitabu kidogo mkononi mwake ambacho Yohana aliagizwa kukila. Ndiyo sababu jaribio la kwanza katika kitabu cha Danieli linahusiana na kula.

Tutaendelea na mada hizi katika makala ijayo.

Akanambia, Mwanadamu, ulishe tumbo lako, ujaze matumbo yako kwa gombo hili ninalokupa. Ndipo nikala; nalo lilikuwa kinywani mwangu tamu kama asali. Ezekeili 3:3.